

TÜRKİYE'DE EĞİTİM POLİTİKALARI

Editör
Arife Gümüş

ilem
KİTAPLIĞI

YAYIN NO: 1175
İLEM Kitaplığı No: 06
Araştırma No: 03
ISBN: 978-605-320-079-6
© 1. Basım, Şubat 2015

ilem
KİTAPLIĞI
ilem.org.tr

nobel
nobelyayin.com

TÜRKİYE'DE EĞİTİM POLİTİKALARI

Editör: Arife Gümüş

Copyright 2015, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 20779
Bu başkının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-

Redaksiyon: Dudu Ekinci Demir
Sayfa Tasarımı: Tarkan Kara -erdal@nobelyayin.com-
Kapak Tasarımı: Furkan Selçuk Ertargin
Görsel Telif Bilgisi: © klikk - fotolia.com
Baskı Sorumlusu: Halil Yeşil
Baskı ve Cilt: Hazar Reklam Matbaacılık Sertifika No.: 26482
Kazım Karabekir Cad. 7/56-57 İskitler / Ankara

Dağıtım: Volkan Kurt -volkankurt@nobelyayin.com- +90 312 418 20 10
Emrah Dursun -emrah@nobelyayin.com-
Çetin Erdoğan -cetin@nobelyayin.com-
Serhat Geçkaldı -serhat@nobelyayin.com-
Tanıtım: Sadık Küçükakman -sadik@nobelyayin.com-
Yavuz Şahin -yavuz@nobelyayin.com-
Onur Uysal -onur@nobelyayin.com-
Emre Akkuş -emre@nobelkitap.com-
Sipariş: -siparis@nobelyayin.com-
e-satış: -esatis@nobelkitap.com-

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Gümüş, Arife.

TÜRKİYE'DE EĞİTİM POLİTİKALARI / Arife Gümüş
1. Basım, XVI+494 s., 16,5x24 mm
Kaynakça ve dizin var.
ISBN 978-605-320-079-6
1. Türkiye 2. Eğitim-Öğretim 3. Eğitim Politikası

NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD ŞTİ.
ANKARA DAĞITIM Kültür Mah. Mithatpaşa Cad. No.: 74/4
Kızılay / ANKARA **Tel:** 0312 418 20 10 **Faks:** 0312 418 30 20
nobel@nobelyayin.com - www.nobelyayin.com

www.nobelkitap.com

İÇİNDEKİLER

Siyasal Bir Kurgu Olarak Türkiye’de Eğitim Politikaları <i>Arife Gümüş</i>	1
---	---

1. BÖLÜM TARİHİ VE PLANLAMASI

Türkiye’de Eğitimin Kısa Tarihi <i>Mustafa Gündüz</i>	17
Türkiye’de Eğitimin İdeolojisi: “Tabula Rasa”ya Kemalist Renk Vermek? <i>Nezir Akyeşilmen</i>	57
Türkiye’de Eğitim Politikalarının Aktörleri <i>Safinaz Asri</i>	77
Türkiye Eğitim Politikalarında Uluslararası Kuruluşların/Raporların ve Yabancı Uzmanların Yeri <i>Ünal Akyüz</i>	109

2. BÖLÜM DÖNEMSEL DİNAMİKLER

Küreselleřme Bağlamında Deęiřen Eğitim Politikaları <i>Arife Gümüş</i>	167
Türkiye’de İktisadi Dönüřümler ve Eğitim Politikaları <i>Fuat Güllüpinar</i>	187
Türkiye’de Demografik Yapı ve Eğitim Politikaları İlişkisi <i>Senanur Avcı</i>	213

3. BÖLÜM UYGULAMA ALANLARI

Türkiye’de İlköğretim Politikaları <i>Erdoğan Tezci</i>	237
--	-----

Ortaöğretime ve Yükseköğretime Geçiş Sınavlarının Kısacasında Ortaöğretim Sistemi	273
<i>Zafer Çelik</i>	
Türkiye’de Yükseköğretim Politikaları: Erişim, Kalite ve Yönetim	299
<i>Bekir S. Gür ve Murat Özoğlu</i>	
Türkiye’de Yükseköğretim Mezunlarının Eğitim Alanlarına Uygun İşlerde İstihdamına Yönelik Politikaların Analizi	323
<i>Yusuף Alpaydın</i>	
Eğitim Politikaları Bağlamında Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi	351
<i>Mehmet Gürol ve Bünyamin Bavlı</i>	

4. BÖLÜM

TEMEL MESELELER

Türkiye’de Din Eğitiminin Politik Tarihi	371
<i>Mehmet Bahçekapılı</i>	
Türkiye’de Yabancı Dil Politikaları	403
<i>Mehmet Hakkı Suçın</i>	
Eğitim Politikalarında Bir Mesele Olarak Mesleki ve Teknik Eğitim	429
<i>Yakup Altan ve Tolga Tosun</i>	
Fırsat Eşitliğinin Temini Özelinde Eğitim Politikalarında Kadın	459
<i>İpek Coşkun</i>	
Dizin	485

Takdim

Modern toplumda bireylerin sosyo-ekonomik konumlarına doğrudan etki etmesi bakımından eğitim her zaman önemli bir sosyal müessesedir. Toplumun organizasyonundaki bu yerine ek olarak Türkiye’de eğitim daima toplumsal ve siyasal gündemin esas parçası olmuş; eğitime biçilen sosyo-ekonomik roller her zaman önemli olagelmıştır. Eğitim bir taraftan kalkınmanın önemli bir zemini olarak nitelenirken diğer taraftan da sosyal yaşamda meydana gelen bütün sorunların çözümü için neredeyse sihirli bir değnek muamelesi görmüştür. Özellikle eğitimin toplumu şekillendirmek ve ona yeni biçimler vermek hedefi doğrultusunda, modernleşme sürecinde devletin önemli aygıtlarından birisini temsil etmesi bakımından üzerinde durulması gereken bir konudur.

Eğitimle ilgili günümüzde karşımıza çıkan en önemli sorun toplumdaki beklenti ve değerler ile uyumlu bir yaklaşım ve felsefenin henüz oluşmamış olmasıdır. Osmanlı modernleşmesinden başlayarak eğitime biçilen kurtarıcılık rolü, onu aynı zamanda arzu edilen hızlı toplumsal değişimin de bir aktörüne dönüştürmüştür. Böylece hem fikri hem de kurumsal düzeyde süreklilik yerine kopuş eğitimin yapısını, içeriğini ve toplum nezdindeki konumunu etkilemiştir. Genç cumhuriyetin kendisini tanımlamak üzere geliştirdiği her alandaki radikal kopuş uygulamaları esasında eğitim politikası ve planlamasının da temel amaç ve hedeflerini etkilemiştir. Eğitim uzunca bir zaman –ve hâlen daha– toplumu yeniden şekillendirmenin bir aracı olarak görülmüştür. Modern eğitimin kendi doğasında da mevcut olan bu anlayış aynı zamanda ısrarlı bir modernleşmenin ve toplumsal değişimin ağında eğitime toplum açısından sorunlu bir mahiyet katmıştır.

Öte yandan bu sorunlu tabiata zıt bir biçimde eğitim uzunca bir süre sosyal hareketliliğin ve tabaka değiştirmenin en temel unsuru olagelmıştır. Bu sebeple de eğitime erişmek ve eğitim imkânlarına sahip olmak bireylerin ve sosyal grupların gelecekteki sosyal konumlarının şekillenmesi bakımından ayırt edicidir. Günümüzde eğitime atfedilen sihirli rolde bunun da önemli bir katkısı mevcuttur. Eğitim imkânlarına sahip olanların daha iyi sosyal konumlara erişmeleri bir taraftan eğitimi bir fırsata dönüştürürken,

öte yandan da onu sosyal eşitsizliğin asli tetikleyicisi konumuna getirmiştir. İyi bir eğitime erişim imkânı bulanlar öne geçerken, bundan mahrum kalanlar geride kalmaya devam etmişlerdir. Bugün üniversite sınavına girenlerin sayısına bakıldığında eğitimin Türkiye’de nasıl bir sosyal rekabet alanı olduğu daha açık görülebilir. Bu sebeple eğitimin sosyal tartışmalarda gittikçe daha merkezi bir noktaya geleceği öngörülmektedir.

Şüphesiz formel eğitim, modern toplumların kendilerini yeniden üretmeleri için temel bir bileşendir. Günümüzde bir sosyal kurum olarak eğitim, geçmişte ailenin, çarşının, loncanın, dinin ve diğer pek çok sosyal kurumun rollerini bünyesinde toplamakta ve yaşam boyu sosyalleşmede öne çıkmaktadır. Bu sebeple eğitimin planlanması ve şekillendirilmesi, aynı zamanda toplumun yeniden üretilmesinde belirleyici olmaktadır. Eğitimi Türkiye’de daima bir çatışma alanına dönüştüren de onun sosyal konumunun bu ağırlığı ve belirleyiciliği olsa gerektir.

Eğitime yüklenen devasa anlam ve roller Türkiye’de eğitim politikalarının belirlenmesinde de önemli bir etki oluşturmuştur. Yukarıda dile getirilen fikri ve kurumsal sürekliliklerden ötürü biçim ve içerik bakımından bir sürekliliğe sahip eğitim politikalarının olduğunu söylemek güç görünmektedir. Hatta zaman zaman o kadar çelişkili politikalar benimsenmiştir ki bir eğitim politikasının varlığından bahsetmek bile çok zordur. Bugün geldiğimiz noktada küresel olarak eğitimin bir ülkenin geleceğinin şekillenmesinde önemli bir pay sahibi olduğu düşünülür ve ifade edilirken Türkiye’de eğitim alanında gelişmelerin yeterli olduğunu söylemek güç görünüyor.

Eğitimin hayati önemine mukabil bu alanda bugüne kadar ne eğitim bilimcilerin ne de diğer ilgililerin (sosyologların, ekonomistlerin, pedagogların vb.) uygun ve nitelikli bir eğitim politikası için gerekli olan müktesebatı oluşturduğunu söylemek güç görünüyor. Elinizdeki kitabın Türkiye’de eğitim politikaları alanındaki ilk derli toplu ve kapsamlı eser olması da bunun göstergelerinden birisi. Bu çerçevede kitabın editörü Arife Gümüş alandaki mevcut birikimi derleyerek konunun bütün boyutlarıyla ele alındığı bir kitabı ortaya koyarak önemli bir başlangıç yapmış görünüyor. Kitabın en ayırt edici yönü olan eğitim politikalarını tarihi, aktörleri, uygulama alanlarını gözetererek bütünlüklü bir biçimde ele almasıdır. Eğitim politikaları gibi çok farklı disiplinleri ve çalışma alanlarını kapsayan ve bunları bütünlük içinde ele almayı gerektiren bir alanda meseleyi böyle temel boyutlarıyla derinlikli bir biçimde ele almak ancak böyle nitelikli bir yazar kadrosunu bir araya getirmekle mümkündür. Elinizdeki kitabı editörü Gümüş bu zor görevi kitabın bölümleri arasında bir bütünlük ve akışkanlık sağlayarak gerçekleştirmiş görünüyor. Hem güncel verilerle güçlendirilmiş ve derinlikli hem de okunması kolay ve zevkli bir kitabı ortaya çıkardığı için Arife Gümüş’e ve yazarlara ne kadar müteşekkir olsak azdır.

Bu kitabın yeni, yerli, nitelikli ve sorunsuz bir eğitim sisteminin ortaya çıkmasına doğru atılmış bir adım olması temennisiyle.

Dr. Lütfi Sunar
İlmi Etüdler Derneği Başkanı

Teşekkür

Elinizdeki kitap eğitim politikaları gibi çok bileşenli girift bir meseleyi ele aldığı için zorlu bir hazırlık aşamasından geçmiştir. Üzerinde çokça tartışma yapılmış olmasına ve pek çok açıdan büyük önem teşkil etmesine rağmen eğitim politikaları meselesine dair çoklu bakış açısından hareketle yapılan çalışmaların yok denilecek kadar az olması büyük bir eksiklikti. Konunun önemi ve böyle bir çalışmanın gerekliliğine duyduğum inanç bu zorluklara galebe çaldı.

Alanında uzman bir kadronun nitelikli katkılarıyla oluşturulan kitap, İlmi Etüdler Derneği (İLEM) Eğitim Araştırmaları Projesi kapsamında hazırlanan ilk kitap olma özelliğini de taşımaktadır. Böyle kapsamlı bir çalışmayı hazırlamada bana destek olduğu için ilk teşekkürüm İLEM’dir. Kendilerinden kitaba katkıda bulunmalarını rica ettiğim günden itibaren büyük bir özveri ve hoşgörülle sürecin ilerlemesine katkıda bulunan yazar kadroma müteşekkirim. Bu uzun soluklu süreçte nezih ortamıyla çalışmalarımın niteliğini artıran İLKE İlim Kültür Eğitim Derneğine ve çalışanlarına ayrıca teşekkür etmeliyim. İlk akademik çalışmam olan yüksek lisans tezimi rahleyi tedrisinde yazdığım ve hiçbir zaman desteğini benden esirgemeyen kıymetli hocam Dr. Emine Keskiner’e, her çalışmamı titizlikle okuyup geri bildirimlerde bulunan İLKE Genel Sekreteri Süleyman Güder’e, teknik yardımlarından dolayı Ümit Güneş’e ve manevi desteklerini daima hissettiğim İLKE araştırmacıları Kübra Bilgin, Senanur Avcı, Merve Akkuş ve Firdevs Bulut’a, varlıkları ve destekleri ile hayatımı kolaylaştıran Esra Çifci, Selma Çakmak, Merve Betül Üçer, Betül Kanburoğlu, Sümeyye Şahin ve Betül Kar’a şükranlarımı sunarım.

Makalelerin daha kolay okunur hâle gelmesinde titizlikle çalışan Dudu Ekinci Demir’e, tashih ve tasarım aşamasını benim adıma takip eden İLEM Araştırma ve Yayın Koordinatörü Nuriye Kayar’a minnettarım. Ama asıl teşekkürü başta bu kitap olmak üzere tüm çalışmalarımda desteği ve eşsiz rehberliğiyle her zaman ufkumu açan Dr. Lütfi Sunar’a ediyorum.

Son teŖekkürüm, derin anlayıŖ ve hoŖgörüleriyile kendilerinden uzak olmama katlanan dua ve desteklerini daima hissettiğim, vesileyi varlığım anne ve babamadır.

Tevfik O'ndandır!.

Arife GümüŖ
2015, Ŗubat / Fıstıkadıacı

Yazarlar Hakkında

Arife Gümüş, 2010 yılında Uludağ Üniversitesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. 2013 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde “Liselerde Disiplin Cezasına Konu Olan Davranışların Değerler Perspektifinden İncelenmesi: Üsküdar Örneği (1980-2010)” başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2012 yılından bu yana İLKE İlim Kültür Eğitim Derneğinde araştırmacı olarak bulunan Gümüş, “Türkiye’de Din Eğitiminin Dönüşümü (1997-2012)”, “Yeni Eğitim Sisteminde Seçmeli Din Dersleri” başlıklı raporlarda araştırma asistanlığı yaptı. 2013 yılında “Yetişkinlerin Din Eğitimine Bakışları ve Din Eğitimi İhtiyaçları” başlıklı raporu yayımlandı. Eğitim politikaları, eğitim sistemleri ve din eğitimi konularında araştırma yapan Gümüş, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalında doktora eğitimine devam etmektedir.

Bekir Gür, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Matematik Öğretmenliği Bölümünde lisansını (2000) tamamladı. Florida State University’de Öğretim Sistemleri üzerine yüksek lisans (2003) ve Utah State University’de “*Toward a Critical Instructional Technology: Instrumental Rationality, Objectification, and Psychologism*” başlıklı teziyle doktora derecesi aldı (2007). 2004-2007 yılları arasında Utah State University’de görev yaptı. Yine aynı üniversitede 2007-2008 yılları arasında postdoktora araştırmacısı olarak bulundu. 2008-2009 yılları arasında Yüzüncü Yıl Üniversitesinde 2009-2011 yılları arasında Karabük Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak bulunan Gür, 2011 yılından bu yana Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde görev yapmaktadır. Gür, 2008-2013 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığında danışmanlık görevinde bulunmuştur.

Bünyamin Bavlı, Anadolu Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünde lisansını tamamladı (2006). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında yüksek lisansını (2011) bitirdi ve hâlen aynı üniversitede doktora eğitimini sürdürmektedir. Yıldız Teknik Üniversitesinde araştırma görevlisi olan Bavlı, program geliştirme ve değerlendirme, yükseköğretim, düşünme becerileri, öğretmen eğitimi, eğitim politikası konularında çalışmalar yapmaktadır.

Erdoğan Tezci, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde lisansını (1994) tamamladı. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Bölümünde yüksek lisans (1997) ve Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimlerinde “*Oluşturmacı Öğretim Tasarım Uygulamasının İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcılık ve Başarılarına Etkisi (Deneysel Çalışma)*” başlıklı teziyle doktora derecelerini aldı (2002). 1994-1996 yılları arasında öğretmenlik yaptı. 1998-2005 yılları arasında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğretim üyesi olarak bulundu. 2005 yılından bu yana Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümünde çalışmalarına devam etmektedir.

Fuat Güllüpınar, Doktorasını 2010 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamlayan Fuat Güllüpınar, 2005-2006 yıllarında Almanya’da Max Planck Enstitüsünde (Halle/Saale), 2009-2010 yılları arasında ise Amerika’da Princeton Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde misafir araştırmacı olarak çalışmıştır. Uluslararası göç, entegrasyon, vatandaşlık, gençlik ve şiddet, eğitim ve emek piyasası, Avrupa Birliği, toplumsal tabakalaşma ve eşitsizlik konularıyla ilgilenen Güllüpınar, hâlen Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

İpek Coşkun, Lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dilbilimi Bölümünde tamamladı. Aynı üniversitede Sosyoloji alanında yan dal yaptı. Türkiye’de eğitim başarısındaki eşitsizlikler hakkında yazdığı tezi ile Gazi Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde yüksek lisans eğitimini tamamladı. Hâlen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde doktora eğitimini özel öğrenci olarak sürdürmektedir. SETA Vakfı Toplum ve Eğitim masasında araştırmacı olarak çalışmalarını devam ettiren Coşkun, uluslararası eğitim, eşitsizlik, gençlik ve kadın gibi alanlarda ulusal ve uluslararası akademik çalışmalara sahiptir.

Mehmet Bahçekapılı, 2001 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2001-2002 yıllarında İngiltere’de dil eğitimi aldı. 2005’te DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsünde Temel İslam Bilimlerinde yüksek lisans yaptıktan sonra, 2010’da İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Felsefe ve Din Bilimlerinde (Din Eğitimi) doktorasını tamamladı. 2014’te ise din eğitimi alanında doçentliğini aldı. 2003’te MEB’de öğretmenliğe başlayan Bahçekapılı, 2009-2011 yılları arasında İstanbul Küçükçekmece AB Projeleri Koordinatörü, 2011-2012 öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Din Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi ve 2012-2013 öğretim yılında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak çalıştı. Ağustos 2013’ten beri de akademik hayatına İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde devam etmektedir. 2006’dan 2011’e kadar Avusturya, Almanya, Belçika, Hollanda, İngiltere ve İsveç’te din eğitimi alanında 3 farklı AB projesinde yürütücü ve proje ortağı olarak görev aldı. Din eğitimi alanında kitap, makale, bildiri vb. yayımlanmış çalışmaları olup, ikinci doktora programına devam eden Bahçekapılı, evli ve iki çocuk sahibidir.

Mehmet Gürol, Ankara Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Bölümünde lisansını (1986) tamamladı. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında yüksek lisans (1989) ve doktora derecelerini aldı (1992). Hâlen Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesinde çalışmalarına devam eden Gürol, eğitim politikası, program geliştirme ve değerlendirme, eğitim teknolojisi, yüksek öğretim programlarının uluslararasılaştırılması konularında araştırmalar yapmaktadır.

Mehmet Hakkı Suçin, Doktorasını Gazi Üniversitesi Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalında tamamlayan Suçin, 2006-2007 yıllarında İngiltere’de Manchester Üniversitesinde misafir araştırmacı olarak çalışmıştır. 2010-2012 yılları arasında ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde öğretim programları hazırlayan komisyona başkanlık eden araştırmacının, 2012 yılından bu yana Avrupa düzeyinde Arapça öğretim programı geliştirme çalışmaları devam etmektedir. 2013-2014 yılları arasında International Prize for Arabic Fiction (IPAF) ödülüne jüri üyesi olarak seçilen Suçin, 2012 yılından bu yana her yıl Büyükkada’da düzenlenen Uluslararası Arapça-Türkçe/Türkçe-Arapça Edebî Çeviri Atölyesi’nin moderatörlüğünü yürütmektedir. Arap edebiyatından çok sayıda kısa öykünün ve şiirin çevirmeni olan ve akademik çalışmaları çeviri bilime, Arap edebiyatına ve yabancı dil öğretimine odaklanan Suçin, hâlen Gazi Üniversitesi Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Araştırmacının bazı telif ve çeviri eserleri şunlardır: *Arapça-Türkçe / Türkçe-Arapça Haber Çevirisi Anahtar Kitap* (Opus Yayınları, 2014), *Öteki Dilde Var Olmak: Arapça Çeviride Eşdeğerlik* (Say Yayınları, 2013), *Dünden Bugüne Arapçaya Çevirinin Serüveni* (Kurgan Edebiyat, 2012), *Aktif Arapça* (Engin Yayınevi, 2006), *Araplara Türkçe Dilbilgisi* (Engin Yayınevi, 2003). *Benim Adıma Bir Gökyüzü* (Ahmed eş-Şehavi’den çeviri, Kırmızı Yayınları, 2013). *Gülün Gölgesi Yok* (Hulûd el-Mualla’dan çeviri, Kırmızı Yayınları, 2014). *Maddenin Haritasında İlerleyen Şehvet* (Adonis’ten orijinal metinle birlikte çeviri, Kırmızı Yayınları, 2015). *Şiir Şiir Ayetler: Amme Cüzü Çevirisi* (Opus Yayınları, 2015).

Murat Özoğlu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Matematik Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans eğitimini, Bilgi ve Öğrenme Teknolojileri üzerine Colorado Üniversitesinde tamamladı. Doktorasını, Öğretim Teknolojisi alanında Utah State Üniversitesinden aldı. Yükseköğretim politikaları, eğitim yönetimi ve politikaları, öğretmen eğitimi ve istihdamı vb. konularda çalışmalar yürütmektedir. Hâlen, Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Mustafa Gündüz, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, EPÖ, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri Programında yüksek lisans derecesi (2001) ve aynı bölümde “II. Meşrutiyet Dönemi Eğitim ve Modernleşme Aracı Olarak Süreli Yayınlar: Türk Yurdu, İçtihad ve Sebülü’r-Reşad” başlıklı teziyle doktora derecesi aldı (2005). 2006-2011 yılları arasında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görev yaptı. Şu anda Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümünde görev yapmaktadır. Temel araştırma alanı, Türk eğitim tarihinin Tanzimat sonrası gelişmeleri olup, dönemin eğitim sorunları ve öncü eğitimcileri üzerine çalışmalar sürdürmektedir. Üçü telif, dördü yayına

hazırlama niteliğinde eğitim tarihinin farklı konularını muhtevi kitapları ve çok sayıda makalesi vardır. 2014-15'te TÜBİTAK bursuyla, "19. Yüzyılda Ortadoğu Ülkelerinde Eğitim ve Modernleşme" başlıklı projeyi yürütmek amacıyla Princeton Üniversitesi Near Eastern Studies Bölümünde "Visiting Fellow" statüsünde görev yapmıştır.

Nezir Akyeşilmen, Lisans ve doktora eğitimini ODTÜ Uluslararası İlişkiler Bölümünde, master çalışmalarını İngiltere Essex İnsan Hakları Merkezinde ve postdoc çalışmasını da Nottingham İnsan Hakları Hukuku Merkezinde yaptı. Dış Politika Enstitüsünde araştırma görevlisi, TBMM'de milletvekili danışmanı, Dış Ticaret Müsteşarlığı İTKİB'de dış ticaret uzmanı olarak çalıştı, hâlen Selçuk Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde doçent olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda İnsan Hakları Eğitimi Derneğinin (İHED) kurucu başkanı ve Selçuk Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi müdür yardımcısıdır. Uluslararası insan hakları, ifade özgürlüğü, insan güvenliği, insan hakları eğitimi, demokratikleşme, barış çalışmaları ve çatışma yönetimi alanlarında araştırmalar yapmaktadır. İnsan hakları, demokrasi ve çatışma yönetimi konusunda yurt içinde ve uluslararası alanda yayınlar yapmış ve konferanslara katılmıştır. Ulusal ve bölgesel gazetelerde son 10 yılda çok sayıda güncel yazılar yazdı. Birisi İngilizce (*Who is Responsible for Human Rights: The State or Corporations*, Ankara: Orion Yayınevi, 2009) ve ikisi Türkçe (*Barış Konuşmak: Teori ve Pratikte Çatışma Yönetimi*, Ankara: ODTÜ Yayınevi, 2013; *Din ve İnsan Hakları*, Konya: SÜ İnsan Hakları Merkezi, 2014) yayımlanmış üç kitabı vardır.

Safnaz Asri, 1995-1996 eğitim-öğretim yılında Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesini kazandı. 1999-2000 öğretim yılında mezun oldu. 2001-2002 eğitim-öğretim yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisans eğitimine başladı. 2002'de aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalına araştırma görevlisi olarak atandı. 2004-2005 eğitim-öğretim yılında da "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri (Göller Bölgesi Örneği)" adlı teziyle yüksek lisans öğrenimini tamamladı. 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri (Din Eğitimi) Anabilim Dalında doktora eğitimine başladı ve 2010-2011 eğitim-öğretim yılında "Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretiminde Öğretim Programı Ders Kitabı Uyum" isimli tezini tamamlayarak doktor unvanını aldı. 2005 yılında araştırma görevlisi olduğu üniversiteden ayrıлып, Isparta İl Müftülüğünde din hizmetleri uzmanı olarak göreve başladı. 2014 yılında da İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi İslami İlimler Fakültesine yardımcı doçent olarak atandı. Hâlen bu görevine ve bilimsel çalışmalarına devam eden Asri'nin ilgi alanları; din eğitiminde öğretmen yeterlikleri, ders kitapları, öğretim programı, yapılandırmacı öğrenme anlayışı, dinî danışmanlık ve rehberliktir.

Senanur Avcı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Psikoloji Bölümünde lisans eğitimini tamamladı. İLKE İlim Kültür ve Eğitim Derneğinde araştırmacı olarak çalışmakta olan Avcı hâlen İstanbul Şehir Üniversitesi Modern Türkiye Çalışmaları Bölümünde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. Demografik değişim, intihar,

gençlik ve toplumsal değişim gibi alanlar üzerine çalışmalarını sürdüren Avcı'nın M. Fatih Aysan ile birlikte kaleme aldığı *Türkiye'de Gençliğe Yönelik Politikaların Refah Dağıtım Açısından İncelenmesi* başlıklı bir makalesi bulunmaktadır.

Tolga Tosun, Lisans öğrenimini Süleyman Demirel Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik Bilgisayar Bölümünde 2003 yılında tamamladı. Yüksek lisans öğrenimini "Tanzimat'tan Günümüze Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitim Politikaları" başlıklı tez ile Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Bölümünde 2010 yılında tamamladı. Tosun 2011 yılından bu yana Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Bölümünde doktora öğrencisidir.

Ünal Akyüz, 1997 yılında lisansını Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde yapan Akyüz, İstanbul Üniversitesi Yeni Türk Edebiyatı Bölümünde yüksek lisansını tamamladı. 2000 yılında, dil eğitimi için Amerika Birleşik Devletleri'ne gitti ve 2002-2004 yılları arasında USA-Nevada Devlet Üniversitesi Eğitim Liderliği Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalıştı ve aynı bölümde yüksek lisansını tamamladı. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Yönetimi ve Politikası Ana Bilim Dalından 2012 yılında doktor unvanını almaya hak kazandı. 2005 yılından bu yana MEB'de görev yaptığı süre içerisinde birçok ulusal ve uluslararası projenin hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve yöneticilik görevlerini yürüten Akyüz, 250 milyon avro bütçeli Avrupa Birliği, Dünya Bankası ve Avrupa Yatırım Bankası kaynaklı aşağıda sıralanan projeleri yönetti. Dünya Bankası, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, Çalışma Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı ve Avrupa Eğitim Vakfı gibi uluslararası kuruluşlarla MEB adına proje ve politika görüşmelerini yürüttü. ABD, Japonya, Güney Kore, Portekiz, İtalya, İspanya, Fransa, Avustralya, Yeni Zelanda, Endonezya, Belçika, İskoçya, İngiltere ve İsviçre'de, eğitim sistemleri, Millî Eğitim Bakanlığını yeniden yapılandırma çalışmaları ve FATİH Projesi kapsamında çalışma ziyaretlerine katılan Akyüz, 2014 yılında bakanlık müşaviri olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Yakup Altan, Lisans öğrenimini Selçuk Üniversitesinde, yüksek lisans ve doktora öğrenimlerini Süleyman Demirel Üniversitesinde tamamladı. 2011 yılında Kamu Yönetimi alanında doçent olan Altan, Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyesidir. Çalışma alanları kamu yönetimi, kamu personel yönetimi, yönetim tarihi, yerel yönetimler ve kamu politikasıdır. Eserleri arasında; *Kamu Personel Yönetiminde Performans Değerlemesi Uygulamaları ve Kamu Personeli Kanunu Taslağında Öngörülen Düzenlemeler Üzerine Bir Değerlendirme*, *Meclis-i Meb'usan Zabıt Cerideleri (1293=1877) Üzerinden Türk Belediyeciliğini Anlamak*, *Kamu Yönetiminde Lisans Öğretimi: Kamu Yönetimi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma*, *Kalkınma Planlarında Türk Kamu Personel Rejimi*, *Lizbon Antlaşması Sonrasında Subsidiarite İlkesi*, *Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın Kapasite Geliştirme Yaklaşımı*, *Dönüşen Devlette Yerleşme Politikaları: Kalkınma Planları Üzerinden Bir Analiz* ve *Sağlık Bakanlığı'nda Yeniden Yapılanma: Yeni Kamu Yönetimi Açısından Bir Değerlendirme* gibi çalışmalar bulunmaktadır.

Yusuf Alpaydın, Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümünde, yüksek lisans çalışmasını aynı üniversitede Yetişkin Eğitimi programında tamamladı. Doktora çalışmasını 2013 yılında İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi Bölümünde Türkiye’de yükseköğretim sistemi ve emek piyasası arasındaki ilişkileri konu alan teziyle tamamladı. Eğitim politikaları, eğitim-istihdam ilişkileri, aile eğitimi ve yetişkin eğitimi konularında araştırma ve yayınları devam etmektedir. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Zafer Çelik, ODTÜ Sosyoloji Bölümünden mezun oldu. Yüksek lisansını aynı bölümde, doktorasını Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. Chemnitz Teknoloji Üniversitesinde ve Berlin Humboldt Üniversitesinde misafir araştırmacı olarak bulundu. ODTÜ’de araştırma görevlisi ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmen olarak ve bir müddet Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında grup başkanı olarak çalıştı. Hâlen, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesidir. Çelik, eğitim politikaları konusunda birçok ulusal ve uluslararası makale yayımlamıştır. Karşılaştırmalı eğitim politikaları üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.